

BÁCSKAI MIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Karoly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.

Nyitlter soronként 40 fillér.

Pályaválasztás.

Ilyenkor az iskolai esztendő elején az újságok abból a részből is tanácsot szoktak osztogatni a közönségnek, hogy a gyermekeit milyen pályára adja. Lehet is az országban egy pár eset, hogy ennek a tanácsnak fogadják, azonban jobbadán a szülők anyagi körülményei, a diákok hajlandósága szokott a döntő lenni ebben a kérdésben.

Felelőséggel jár az ilyen tanácsadás, mert ha azt mondom, hogy menjen a fiu papnak, mivel azoknak jó soruk van, holottan az ifju magyarnak minden ize a katonaságé rajong; akkor ha szót fogadnak nekem, a hadseregünk elveszit egy derék katonát, a klerusunk pedig egy mihaszna pappal szaporodik.

Bajos is tanácsot osztogatni, mert az embernek nem áll rendelkezésére statisztika, hogy tudhatná: milyen pályán keresik még az embert. E nélkül pedig legfőlebb egy város vagy egy vidék konstellációi alapján lehet eszmecserézni, a minek nincs rációja.

Annyit jóformán tudunk mindnyájan, hogy a vidéken, a kisebb helyeken orvosokban hiány van és mindennek daczára apad a hallgatóság az orvosi fakultáson. Ez a pálya ugyan éppen mostanság valamelyes vaját ígér a kenyérre, mert az egészségügyünk az államosítás küszöbén áll.

Az inzsellérjeink, a tul produkcióról panaszkodnak, mert a nagy építkezések, kivált a vasul építések megszűntek és a nyomott gazdasági viszonyok miatt az építési kedv egyáltalán megcsappant.

A tanári pálya még kecsegtethetné az ifjainkat, de annyira a protekció

és a nepotizmus karjai közt vergődik, hogy nem igen szívesen mennek a 4 esztendei tanfolyamnak neki, a bizonytalanért.

A mi a jogi szakot illeti, ott akkora a tul produkezió, hogy a jogászok ma-holnap mire készen lesznek egymást fogják löflalni.

A kereskedői pálya jó darabig biztos kenyér adó volt, azonban ott is erősen észlelhető a tulnépesülés.

Az iparos osztályt nálunk nem becsülik meg ugy, hogy ambiciozozosabb fiu oda kívánkoznék. Az embernek sokszor van módja hallani, hogy az elkeseredett szülő a fiát, aki rossz bizonyítvánnyal jó haza, azzal fenyegeti meg: ha nem akarsz tanulni, oda adlak suszternak. Holott pedig én sokkal többre becsülök akár milyen iparost, aki érti a mesterségét és szeretettel űzi, mint a lelkiismeretlen főispánt, a hanyag orvost, a tudatlan bírót, a kapzsi ügyvédet, a léha professzort és bármilyen ripók diplomás embert, a minő — fájdalom sok van e hazában, a ki kerüli benne a pocskát.

Ha én ott fogok tartani, hogy a fiam pályaválasztás előtt áll, akkor mindenkép nagy zavarban leszek, mert azt diktálná a józan ész, hogy a hajlama és a képessége legyen a döntő, holott a tizennyolcz esztendő ficsurnak a hajlamát bajos kiszimatolni, mert legfőlebb apja mesterségét ha ismeri is, arra annyit hall az apjától simfölni, hogy attól elmegy a kedve.

Igy aztán a véletlenek dirigálnak, s ez a magyarázata, hogy az okleveles embereink közt a legtöbb a középszerűn alul marad és a középszerű fölé edeskevesen kerülnek.

A gazdasági pálya most az uj törvény óta valamivel különb, mint eddig

volt; ámde különösképen nem elegendő nálunk az okleveles gazdák után való kereslet.

Az állatorvosoknak most az államosítás első esztendejében elég jó dolguk lesz, de ez sem tart sokáig.

A szobrászat, piktorság még nem igen kenyér pálya nálunk, a színészek pedig jó formán annyira vannak mint a jogászok.

Azt olvastam a jó multkor, hogy Amerikában valaki iskolát nyitott a meggazdagodás tanítására. Nos igen, a milliomosok még csakugyan kevesen vannak és arról nem lehet panaszkodni, hogy ezen a téren tul produkcióknak lenne.

Pedig a milliomos pálya ez igazán kívánatos és valószínűleg mentesít az anyagi gondoktól; ám ha tudnám is a módját a milliomoság lételnek, azt sem írnam ki az újságba, hanem megtartanam magamnak.

Az építő ipar szabályozása.

A folyvást napirenden levő és állandóan sürgetett kívánalmak között foglal helyet az építő ipar szabályozása és a kontárok ellen való védekezés, kevés kérdés van, mely az ország iparosait közelebből érdekelné, mint a most ismét határozat alakban előtérbe lépő kérdés, mely az egész építő ipar szabályozását vette tervbe.

Mint hogy az 1884. évi XVII. törvény-cikkben foglalt ipartörvény 10. §-a olyképen rendelkezik, hogy az építő mester iparára vonatkozó külön törvényes intézkedés életbe léptéig a kereskedelemügyi miniszter rendelet uton indtézkedjék ez ipar szabályozására nézve.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter ur egy újabb rendelet tervezetet dolgoztatott ki és azt véleményezés végett érdekelte szakértők elé bocsátotta. Városunk áll. ipartestülete mint az ipari érdekek közvet-

ISKOLAKÖNYVEK író- és rajzszerekben legolcsobb bevásárlási forrás
Vig Zsigm. Sándor könyv- és papirkereskedése Szabadkán

(főtér, Milinovits-féle ház Róth Ármin mellett.)

Minden bevásárló igen csinos ajándékot kap.

Lapunk mai száma 8 oldal.

len hivatott istápolója az érdekelt építő iparos tagjait a kibocsátandó rendelet tanulmányozása illetve véleményezése végett a testületi előjárás f. hó 25-én délutánra hívta egybe a hol az érdekelt iparosok teljes számban megjel-nvén, az egész tervezetet örömmel üdvözölték kivéve a 3. §. befejező részét, a melyet feltétlenül kihagyni óhajtanak, evégből az alábbi határozatot hozta az értekezlet és ezt az összes hazai ipartestületekkel körlevélben közölni határozta:

„Tisztelt Társtestület!

Az Országos Iparegyesület hivatalos közlönye: a „Magyar Ipar“ folyó évi július hó 14-én megjelent 28-ik számában a nmélt. m. kir. kereskedelemügyi Miniszter ur által az építőipar szabályozására nézve készített s netáni észrevételek megküldte végett az Országos Iparegyesületnek megküldött Szabályrendelet-tervezet közli s felhívja az érdekelt iparos osztályt, hogy az arra vonatkozó észrevételeit, javaslatait és kívánalmait rövidesen mihamarabb közölje, mert az Országos Iparegyesületnek észrevételeit kimerítő indokolás kíséretében legkésőbb f. évi augusztus hó 30-ig kell a Miniszter urhoz felterjeszteni.

Ezen felhívás folytán testületünk a kőtelékébe tartozó építő-iparosokkal a kérdésben forgó rendelet-tervezet megvitatása tárgyában értekezletet tartott, mely értekezlet a rendelet-tervezet az építő-ipar terén felmerült válság és egyes egészségtelen viszonyok megszüntetésére általánosságban igen üdvösnek és szükségesnek nyilvánította, mert annak életbeléptetése esetén a hivatalos elemek az építő-ipar gyakorlása teréről le fognak szorítottatni, csupán a 3. §-ban a kőműves mester hatáskörének megállapítása tekintetében kontemplált második kivételt találta a vidéki kőműves mesterek nézve károsnak, mert annak hatálybalépte esetén minden keresetüktől elesnének és teljesen tönkre jutnának.

A hivatkozott 3. §. így szól: „A kőműves mester a saját mesterségébe vágó minden munkát végezhet s ezenkívül minden egyszerű szerkezetű földszintes lakóház és földszintes gazdasági és ipari épület tervezését, költségelését és foganatosítását önállóan végezheti mindenütt, kivéve a székes-főváros területét és kivéve azon városokat és községeket, a melyekben hatósági szabályrendelettel kimondatik, hogy a kőműves mesternek ott önállóan földszintes lakóházakat és gazdasági épületeket sem szabad építenie, hanem ilyen épületek föld, kőműves és elhelyező munkáit is csak építész, illetőleg mérnök vagy építő-mester terveit és költségelése alapján szabad végrehajtania. Az ilyen hatósági szabályrendeleteket a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával hagyja helyben.“ Testületünk ezen §. ama rendelkezését, mely a vidéki városoknak és községeknek megengedi, hogy a kőműves mesterek földszintes lakóházakat és gazdasági épület önálló építésétől szabályrendeletileg eltilthassák, a vidéki kőműves mesterek teljes tönkremenését eredményezőnek tartja, mert akkor a kőműves mesterek munkaköre csak a javításokra szorítkoznak s új építkezések alkalmával az építész-mérnök- és építő-mestereknél mint segéd-munkások kénytelenek lennének dolgozni, miért is a 3. §. következő mondatait „és kivéve ama városokat és községeit“ stb.

egészen a §. végéig elhagyni, illetve törölni javasolja.

A vidéki építő-iparosok érdekeinek minél hatályosabb megóvása céljából tisztelettel felkérjük a t. Társtestületet, hogy fentebb előadott javaslatunkat magáévá tenni és annak értelmében észrevételeit az Országos Iparegyesületnek (Budapest, VI., Uj-utca 4. szám) az idő rövidsége miatt mihamarabb megküldeni sziveskedjék.

Szabadkán, 1901. évi augusztus 28-án.

Hazafias üdvözléssel:

Körtvélyessy Béla, Nánay Mihály,
jegyző. h. elnök.

Különfélék.

— **Adomány.** Császka György kalocsai érsék 24000 koronát adományozott az adai zárda épület részére. Ez összegnek felét a napokban az érseki pénztár kifizette és egyben értesítette az érdekelteket, hogy másik felét november 1-én fogja folyósítani. Adott lelkű főpásztorunknak ez egy újabb bizonyítéka nemes emberbaráti szeretetének.

— **Mogyai kiállítás Szabadkán.** A szabadkai ipartestület előjárása tegnap este Nánay Mihály elnöke alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az előjárás több tagja Makóra megy az ottani kiállítás épületeinek megtekintésére és amennyiben alkalmasnak találják, kikölcsonőzni fogják a Szabadkán 1904. esetleg 1905-ben tartandó megyei kiállításra.

— **Uj pénzüzet.** Az „Első bajmoki takarékpénztár részvénytársaság“ f. hó 29-iké. tartotta alakuló közgyűlését Kufuncsich Miklós plébánosnak elnöke alatt. A takarékpénztár 1000 drb 100 koronás névértékű részvény alapján százezer korona részvénytőkével megalakult. Megválasztották igazgatósági tagoknak: Ifj. Berger Jakab, Herczeg Károly, Herold Jakab, Kecsenovics Eek, Kolár Ferenc, Lichtneckert János, Patacsils József, Pfeiffer János, Ritsler Jakab, Schäffer Ignác, Schön Tamás, Tóth István, Ulmer Sebestyén, Valter Pál. Felügyelő bizottsági tagoknak: Budanovits Jenő, Lutz János, Pfeiffer Pál, Pelczar Antal, Teknyős András. Az igazgatósági tagok nyomban megválasztották könyvvizelővé Herold Antalt, pénztárnokká Berger Mihályt és ügyésszé Dr. Révész Ernőt.

— **Football mactch.** Érdekes football verseny lesz ma délután 1/5 óraker a zombori kapunál az ország legjobb football csapata a budapesti „Ramberek“ és a szabadkai kombinált csapat között. Belépti díj: Üőhely 1 kor., állóhely 40 fill., diákjegy 20 fill.

— **Vivó tanfolyam.** Pellegrini Guiseppes olasz vívómesterünk mai naptól kezdődőleg december 1-ig terjedő három hónapos vivó-tanfolyamot nyit, amelyen részt venni szándékozók naponként reggel fél 7-től 10 óráig és délután 4-től 7-ig a sport egyesület helyiségében jelentkezhetnek.

— **Iskolai értesítés.** A helybeli kereskedő tanonciskolába az 1901—1902. tanévre szóló iratkozások szeptember hó 1—10-én délutánonként eszközöltek az igazgatóság központi iskolai hivatalos helyiségében.

— **Eltűnt szikvíz üvegek.** E czímen megirt közleményünkre vonatkozóan azt az értesítést kaptuk, hogy a hozott kapitánysági ítélet nem jogerős, mert az ellen Sallay János szikvizgyáros felebbezést adott be a városi tanácshoz.

— **Értesítés.** A helybeli iparos tanonciskolába az 1901—1902. tanévre szóló beiratkozások f. évi szeptember hó 2-án, 3-án 4-én, 6-án, 10-én, 11-én és 13-án mindenkor d. u. fél 5—7 óráig fognak eszközölni, még pedig oly módon, hogy a tanoncok azon a napokon tartoznak a beiratásra jelentkezni, a mely napokon az iskolát látogatni fogják (hétfőn és szerdán, vagy kedden és pénteken). — Felhívtnak az igen tisztelt mester urak, hogy tanonczaikat a fent megjelölt napokon és időben elküldeni sziveskedjenek, mert a későbbben jelentkezők mulasztásai, a fennálló miniszteri rendeletek értelmében további megfelelő intézkedés végett a rendőrkapitányi hivatalhoz fognak betérjeszteni. Mérey Agost s. k., felügyelő biz. elnök.

— **Lopások a Bácskában.** Tavir Szilárd gyurgyevői lakos zsebéből ismeretlen tettes 300 koronát elloptott — Gerber Miklós szeghegyi lakos lakását ismeretlen tettesek feltörték és onnan 300 korona értékű ruhaneműt elloptak. — Koleszki Miklós szamosi lakóstól 2 drb lovat 500 korona értékben elvezettek. — Hücker Armin hajósi lakos üzletét feltörték és onnan 700 korona értékben készpénzt és árukat elloptak. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **A veszedelmes gölya.** Érdekes esetet jelentenek Palánkáról. Egyik környékbeli község mellett levő erdőszög alá vig társaság ment ki, hogy kellemesen töltsék el az időt. Eddig nagyon természetes a dolg, hanem a mi ezután jön, ez biz egy kissé tragikus. A társaság elment s a tűz helyét nem oltván el, sok parázs maradt a színhelyen. Egy gölya — akár kíváncsiságból, akár fészkeknek gyarapítása céljából — egy a végén még félig tüzes gulyát elrabolt s hazavitte családjá és az egész falu rettenetes pusztulására. A parázs meggyújtotta a fészket meg a fészek alatt levő házat s innen a fél falu leégett. Amint a fám, a mondja a falu birája — nehogy e vézetes eset érje ismét a községet, — a gölyákra statariumot hirdetelt s dobszó útján tiltja el a gölyákat attól, hogy faluiában lakjanak.

— **Auer-fény.** A magyar gázizotény részvénytársaság a mai nappal az izzótestek arát leszűdítette és ezokat ugyanazon árak mellett hozza forgalomba mint Ausztriában. A társaság, melynek szabadalma még 1909. évig érvényben van, önszántából határozta el ezen intézkedést, hogy ezzel is tanácsa előzékenységet a gázfogyasztó közönséggel szemben.

— **Hét óráig a gyorsvonat kerekje között.** Egy vasuti kalauz Szabadkán járván, szinte hihetetlen dolgot mondott el egy kalandor természetű fia háthoronzató utazásáról. A belgrádi állomáson egy 11 esztendőes fu észrevélenül az ott veszteglő gyorsvonat egyik kocsija alá bujt és itt a fékszerkezetben húzódott meg. Valahogy nagyon ügyesen elhelyezkedett a zörgő vasak között, erősen belekapaszkodva az ott található kocsialkatrészekbe. Az életveszélyes utat minden baj nélkül tette meg egészen Budapestig. Hét óra hosszat ült összekupodva a szűdületes gyorsasággal haladó vonat kerekje között. A különös kéjuvázás talán csak annyi fáradságot okozott a vállalkozó szellemű fickónak, mint amilyent az első osztályú utasoknak is el kell viselniük. A belgrádi állomáson, mikor a gépmester a kocsikat vizsgálta, észrevették a fut és a fővárosi rendőrség elé állították. Rémülözve hallgatták a gyermek uta-

zásának részleteit, aztán kényszerrelvéllel hazaküldték Újy dékre.

— **Fertőző betegségek ellen.** Még mindig nem eléggé ismeretes a közönség előtt, hogy mi óvja meg teljesen a **fertőző betegségektől** (tuberkula, tífusz, difteritis stb.) Nemcsak teljesen pormentes levegő, de mindenekelőtt egy teljesen tisztán tartott és jól fénnyezett padlózatot is kell ehhez. Azonban ennek alapos tisztán tartása csak úgy érhető el, ha a padlózatot keményen és tisztán fényezzük. Jó lekiismerettel mondhatjuk, hogy a hírneves **Franz Kristóf cég** (gyárak Berlin és Prágában) ilyen kemény jó és fényes fénymázat (lak) készít **Chirtóf-lak** cím alatt. E fénymáz gyorsan szárad, szagtalan és tartós, mely több színben állítatik elő. Minden egyes gazdaasszony el ne mulassza, hogy egy kísérletet tegyen. Postacsomagokban a **prágai gyár** 5 frt. 90 kr-ért körülbelül 2 középszerű szobára valóit szállít. E gyármány **Szabadkán** is kapható: **Schwimmer Róza** kisasszony üzletében (ezelőtt **Vasváry és Hoffmann**) ahol körözvények és pontos használati utasítások kaphatók. Mint minden egyéb czélszerű találmánynál történik a **Chirtóf lakot** is többszörösen néztek ki, állat teljesen hasznavehetlen utánzatok vannak forgalomban, ami ellen csak akkép védekezhetik a közönség ha csupán a gyár által jelzett lerakatoknál rendelni illetve vásárolja a **Christof-lakot**. Oly helység ahol lerakat nincs közvetlen gyárhoz intézendő a rendelés. A **Chirtóf-lakhoz** mázoló vagy festő igénybevétele felesleges és az által, hogy ezen lakkal végzett mázolás, csak évi-ötvé egyszer újítandó meg nagy megtakarítás éretik el.

Büszke

visszajött a más világról.

— Igaz történet egy pejparipa tüzoltó lóról.

Öt héttel ezelőtt **Büszke**, a városi tüzoltóság leggyorsabb lova buskomorságba esett. Ezt vélték ugyanis a derék tüzoltók, amikor látták, hogy a csengő riadó szavára nem hegyezi füleit és fejét lehorgaszta cزامmogott a szerkocsi elé.

— Hamar orvost!

Eljött a városi állatorvos, megvizsgálta **Büszkét**, a pejparipát és megállapította, hogy a drága ló veszedelmes betegségben szenved, gyógmód: **lebunkózás**.

Szomorúan szólt a gyepmesterei telep telefónja, de még bánatosabb hangon mondta az egyik tüzoltó: jöjjenek, vigyék ki **Büszkét** és **bunkózzák** le.

Eljött a dögkocsi, felhúzták rá a beteg **Büszkét** és vitték a veszióhelyre.

Hosszu az út a tüzoltó laktanyától a gyepmesterei telepre. **Büszke** felvetette könnyes szemét a kék égre és mert ráért: gondolkodott.

Elgondolkozott azon, hogy az orvosi tudomány ma milyen magas fokon áll. Ugy az emberi, mint az állatorvosi tudomány.

A diagnózist egy rövid pillanat alatt megállapítják a mai orvosok. Valamikor két héttig keresik a gyógyfűveket, mások két héttig főzték

és régen hant borította a beteg testet, amikor végre a füléhez (i. e. a fű levéhez) megtalálták a — diagnózist.

Ma az orvos hat lépésre áll a beteg ágyától, oda pislant, már kezében a hosszukás papír és a tintaczeruza és kész a recept a diagnózishoz. — A beteg a gyógyszerrel megkeni a ballábát és a melhártya lobhoz jött complicatio volt csupán oka a halálnak.

Hányszor derékon üti egyik legény a másikat egy doronggal és „a homlok baloldalán látható 2 centiméter folytonossági hiányból” megállapítatik, hogy „ugyanazon oldalán fölében tompa hallással kapcsolatos keletlen csengést érez a megsértett.” **Vélemény:** A tünetek egy éles csantavéri kis bicska beha olását igazolván 20 nap és 3 másodperc alatti gyógyul. **Felülvizsgáló véleménye:** A konyán a hajszálak meggyörbülése már konstátálható nem lévén a sérülés 3 napon innen meggyógyul, ha tovább tartott a sértett baja.

Eközben kériék a kocsi és l'üszke a vesziótelepre. A gyepmester megnézi a paripát, leoldaja lábáról a köteleket, **Büszke** nyujtókiz egyet és feláll.

Szólt a gyepmester: **Büszkének** légváltózásra volt szüksége, ne bánstátok.

Ott van történetesen az állami állatorvos. Megnézi a lebunkózkodó **Büszkét** és mosolyogva mondja a gyepmesternek: vezesse az istállóba és ne szóljon seukinek.

A lüzoltó főparancsnok azon kérelmére, hogy a **Büszke** lebunkóztatott s helyette más ló veendő 1000 korona a városi tanács által ezen czélra kiutalványoztatik.

Tegnap volt a lóvásár, ameiyról az állami állatorvos is tudomást szerzett. B-hozatta a sintér-telepről **Büszkét** és odaállította a főparancsnok elé:

— Vedd meg főparancsnok ur az én lovmat. Kitűnő, jótállok érte.

A főparancsnok rá néz a pej paripára, ez meg ránéz a volt gazdjára.

— Te doktor ez a ló nekem nagyon ismerős. Hogy adod?

— Ötszáz pengő az ára, de hárcmért odadom.

— Itt a háromszáz pengő — akarta mondani a főparancsnok, a mikor a mellette álló tüzoltó elkialtja magát:

— **Büszke!** Visszajöttél a másvilágról? És meghatva borultak egymás karjai közé.

A város — mint értesülők — még se lesz gazdagabb 1000 koronával, mert **Büszkét** nem lehet használni addig, míg a sintérkötelek okozta seb a lábain be nem gyógyul.

— csi.

Schwarz (Szilágyi) Gyula.

Az időrend betartása és nem a változatoság kedvéért irtuk a most követezendők címélül azt a nevet így és nem máskép. Mielőtt azonban ezt az alakot és viselt dolgait bemutatnánk türelmes olvasóközönségünknek,

kötelező ígéretet teszünk, hogy többet vele nem foglalkozunk, hacsak kényszerre nem leszünk rá és de most is azért foglalkozunk vele, mert ma már az ellenzék újságjának főszerkesztője, és ha azok, kik ma is támogatják, nem ismerik eléggé, ismerje meg legalább a nagy közönség.

„Mamuzsich bácsi.”

Szem és füllanui voltunk annak a jelenetnek, amikor polgármesterünknek, feleségét (?) bemutatta s mert ettől a perctől kezdve fogadt a polgármester a „fővárosi újságirót” és mert ez a bemutatás vitte abba a „bünbe” polgármesterünket, hogy hitt az alaknak leirjuk a bemutatását.

A „Nemzeti szálloda” előtt állunk Szilágyival és harározottan csinos, fiatal feleségével s arra felé jött a polgármester.

— Nagyságos Uram! — szólt az alak — engedje meg, hogy bemutassam feleségemet.

— Nini Mamuzsich bácsi! Ugy-e nem ismer? Én vagyok az a kis leány akinek néhány év előtti két virágtartót adott emléke a polgármester ur, mikor nálunk volt lakáson az érseki installátió. Meg van ám most is a két csinot váza, rá irtam szépen: „emlék Mamuzsich bácsitól!”

A polgármestert határozottan meghatotta ez a kedvesség és különösen az, hogy a kis lányka asszony korában is megőrizte a föle kapott emléktárgyakat.

És higgye el a tisztelt ellenzék az önök főszerkesztőjének a feleségére csak maga a főszerkesztő mondhatja, hogy „beteglelkű urinó” — nagyon egészséges lélek sugárzott ki szeméből, amikor a polgármester jó szívét ennek az emlékek felidézésével megvette.

Ezen jelenet óta a szó legigazabb értelmében minden alkalmat felhasznált Schwarz Szilágyi ur, hogy a polgármesterrel találkozhassék és hogy az asszonnyal együtt mindenkor emlékeztessék az érseki ünnepélyekre meg a két vázára.

Igy történt, hogy a földmives iskolai zárvizgára meghivatott a fővárosi újságíró és felesége is. Itt Schwarz ur a polgármesterre fősztot mondott, amit ő maga lapunk július 1-én megjelent számában szövel-szóra következőleg irt meg:

„Szilágyi Gyula fővárosi hírlapíró (Magyar Hétlap szerkesztője) állott fel ezután szólásra s szintén hosszabb beszédben méltatta **Mamuzsich Lázár** polgármesternek Szabadka város felvirágozása körül szerzett érdemeit. Igaz, mondta Szilágyi, hogy a tanári kar működése dicséretes ebben a földmívelési iskolában, de az is igaz, hogy **Mamuzsich Lázár** volt az első, ki ezt az iskolát felállítani akarta s **Mamuzsich** az, ki ezt a felállított iskolát Szabadka szemefényének tartja. **Mamuzsich Lázárnak** nagyok az érdemei s nagy közigazgatási férfiú ő, akit annyian támadtak s akinek ez a sok támadás mit sem értett, mert mindenkor méltatlanul lett megtámadva. **Mamuzsich Lázár** polgármester a becsületesség és a munkásság útján halad, ezért vitte ő ennyire s ezért emeli az ő egészségére poharát.”

Henneberg-selyem

fekete, fehér és színes, méterenként 65 kr.-tól, 14 frt. 65 k.-ig — sima, csikos kockázott mintázott, damaszt stb. (különbelt 240 különféle minőség és 2000 különféle szín, dessin stb.)
 Menyasszonyi-sely. 65 kr.-tól—frt. 14. 65 | Sely.-Foulard . . . . . kr.-tól—frt. 36. 5
 Sely.-Damasztok . . . 65 kr.-tól—frt. 14. 65 | Báll-sely. . . . . 60 kr.-tól—frt. 15. 6
 Sely.-Bastruha, ruhája frt. 8. 65—frt. 42. 77 | Sely.-Grenacheas . 80 kr.-tól—frt. 17. 6
 Méterenként házhoz szállítva. — Portó és vámmentes. — Minták postafordulatra Schweizban kettős bélyegilleték.
 — **Henneberg G.** selyem-gyáros **Zürich** (cs. és kir. udvari szállító.) —

Éppen két hónappal ezelőtt így beszélt s így irt ez a kullancs a polgármesterről, akit most ádáz és elvakult ellenségeitől kapott, százszor is visszakérdőzött, hazug információk alapján a maga vándortarisznyájából előszedett piszokkal keverve akarna bemocskolni. Miért? Mert a polgármester megismerve az alakot ajtót mutatott neki.

Ekkor és ezért kopogtatott az ellenzék egy törekedénél, amely a katolikus Schwarczoi örömmel fogadta és szájátva halgatta a katolikus körben a nem katolikus érzelmeű hatóság ellen tartott szajkászkodásait.

A polgármester jóhiszeműleg keze fogot egy vendég hirlapíróval, kinek feleségének, évek előtt a családnál ellátott kedves órák emlékére ajándékot is adott: az „Igaz Szó“-t fenntartó ellenzék pedig keblére ölelt egy kiutasított, országszerte ismert zsarolással, sikksasztással és járulékaival többször vádolt alakot és ez használja eszközül Szabadka város polgármestere ellen.

Ez a különbség a polgármester és az ellenzék ezen főredéke között.

Íréljen a közönség ebből és az itt következő néhány „lovagias stikijéből.“

„Sziágyi (Schwarz) Gyula üldöztetésének előzményei.“

Az alak hogyan került Szabadkára? Egy szép napon itt termelt és felkeresett bennünket. Eöadta, hogy Hilaról jött, ahol felesége anyjánál és plébános nagybátyjánál volt. Bemutalkozott: „Sziágyi vagyok a „Budapesti Napló“ munkatársa.“ Sziágyi Géza nevű hirlapírót ismertünk névleg s azt is tudtuk, hogy a B. N.-nak munkatársa és ezzel tévesztettük össze. Mint kollégát jófogadtuk és minthogy ebben az időben sok szó esett a gymnasiumról, a beszélgetés fonálán ez is szóba került, mire az alak önként ajánkozott, hogy ez ügyben kikéri a vallás és közoktatásügyi miniszter véleményét. Szives vendéglátásunkat evvel fogja meghálálni.

A miniszter állítólag nem volt otthon, Zsilinszky államtitkár fogadta, beszélgetett vele az ügyről, közöltük is cikkét, miután akkor még nem ismertük, hogy miféle alak.

A cikk megjelenése után visszajött Szabadkára. Somogyi pénztárosnál lakást akart bérelni Palicson, de hogy gyorsan meg tudta, hogy hirlapíróknak 2—3 hétig ingyen lakást szokott adni a város, bemutatkozott Wenczel Lejos furdögondnoknak, aki eleinte hidegen fogadta ugyan, de később látta, hogy hirlapírók lársaságában van, azt ajánlotta neki, hogy adjon de kérvényt a tanácshoz az ingyenes lakás iránt. Így jutott az ingyen lakáshoz.

Nem sokára lejött Szabadkára dr. Kovács Jenő ügyvéd, a B. Napló munkatársa és kérdőzködtünk tőle az alakról. Dr. Kovács kijelentette, hogy sohasem látta, de azt hiszi, hogy Hasenstein és Vogler cég hirdetés-gyűjtője. Kérdőzködtünk más fővárosi hirlapíróktól, kik ugyanezt a választ adták.

Ekkor kiismertük az alakot écsak nagyon ritkán érintkeztünk vele, csak a mikor ő maga kereste lársaságunkat. Megelőzőleg irt egy politikai cikket lapunkba, megírta a földm. iskola évszám vizsgáját, de munkatársaink közül senki sem irt az „oroszlánkormú“ alakról egy bótút se, minden dicséret ami róla szólt, azt sajtókezileg írta, sőt sorokat törültünk ki öndicsérvő rövid híreiből.

A jövő században megjelenendő könyvének meg előfizetési felhívását sem közöltük. A

nyomatvány áraért Krausz és Fischer fogja beperelni, ha kipuhatolja majd állandó tarlózkodási helyét.

A furdögondnég.

A városból kikönyörgött ingyen lakás volt Sziágyi (Schwarz) Gyulának állandó lakhelye. A szoba ajtajára kifüggesztette czéllábláját:

Sziágyi Gyula

hirlapíró.

Innen intézte üzleti ügyeit, mindenkinek bemutatkozott, befurakodott a legelőkelőbb társaságokba és a vele együtt élő „beteglelkű urinól“ előkeő uraknak és urhölgyeknek mint feleségét mutatta be és a jó lelkű „Mamu-zsich bácsi“ felült az alaknak.

Az üzleti ügyek közé tartozott: 1. a bankok megpuzdása, t. i. leveleket intézett a helybeli pénzüntézetekhez, melyektől kisebb-nagyobb összegeket kért azon a czímen, hogy megfogja őket dicserni az Otthon című folyóiratban közzendő Szabadka monographiájában. Néhány pénzüntézet lépre is ment. — 2. A hatóságot begrattta, hogy ismertetést fog közölni Szabadkáról az Otthon cz. folyóiratban, a melyet a vidéki lapok ajándékosztak adai, a mi sikerült is neki, mert nem ráchitták le a nyakukról. Ezért a lérczmuikáért 500 koronát erőszakolt ki az által, hogy az „Otthon“ kiadójának, Kulcsárnak a nevében táviratot küldött, amiről utóbbinak tudomása sem volt, beperléssel és leleplezéssel fenyegette a városi hatóságot.

A polgármester, hogy ettől az alaktól megszabaduljon, a saját zsebéből fizette ki a pénzt. Azt hitük, hogy amikor átpártolt az ellenzékhez, lesz benne egy csipetnyi tisztesség és visszaadja a polgármester által fizetett összeget, de mást tapasztaltunk, t. i. azt, hogy amikor belátta, hogy az, aki eddig kenyeret adott neki, undorral fordul el tőle, az alak frontot változtat, átmegy az ellenzékhez, hogy most miről folytassa üzletszerűen a pumpolást, mert amott már nincs kilátás többé. 3. Magánosoktól hirdetéseket gyűjtött, pénzért kalonaszabadításra és nagy protekciók szerzésére vállalkozott. Budapestre is járt többször, ahol Gromonn Dezsőnek mint lapunk munkatársa mutatkozott be és a tűzer laktanya ügyben leveleket irt neki, tudván azt, hogy Szeged is nagyon pályázik a laktanyára, Gromonnától kapott levelet átvitte, bemutatta az illetékes köröknek, úgy gondolkodott: aki többet ad, annak az érdekekben fogok tovább eljárni, ha nem is érhetek el semmi eredményt.

Ime rövid vázlatban az alaknak palicsi szereplése.

Frim-féle zsarolás.

Az I. Sz. dr. Frim Jakab állítólagos aláírásával egy magánnyilatkozatot közöl, amelyben az foglaltatik, hogy Sziágyi ellen sem a törvénytiszteletnél, sem a rendőrségnél feljelentést nem tett, arról azonban hullgat, hogy a zsarolás tényleg elkövettetett-e.

Megadják erre a választ az itt közölt hirlapi cikkek és dr. Frimm Jakabnak alábbi nyilatkozata.

E zsarolási esetet a „Pesti Napló“ tegnapi száma röviden ismerteti és a következő megjegyzést teszi:

„Sziágyi (Schwarz) a sajtóper iránt való kérvényének benyújtásával a mai napig adós maradt. Megemlítem még, hogy Sziágyi csak

3 hónap előtt szabadult ki a fogházból, ahová két heti fogságra a kir. Kuria ítélete folytán a Kunrat-féle kauciosikkasztás tetteseként jutott.“

Magyar Hrlap 1897. 119. szám.

Megzsarolt igazgató.

— Saját tudósítónktól. —

Nemrégiben több napilap közölte, hogy Frim Jakab dr. budai hűlyeintézeti igazgatót, a vallás és közoktatásügyi miniszter az intézetben tapasztalt rendetlenségek megszüntetése czéljából a szabályok szigorú betartására utasította. Máltán zokon vette e hirt az igazgató, mert a miniszter kiküldötte alig néhány hét előtt járt az intézetben s a tapasztaltak felett nem panaszkodott.

Frim dr. utána nézett tehát a dolognak és megtudta, hogy a miniszter tett ugyan ilyen-nemű intézkedést, de rendelete nem a budai hűlye-intézetre, hanem a pesti Frim Antal-féle siketnéma intézetre vonatkozott. A lapok másnap a tévedést helyreigazították. Frim dr. nem volt ezzel megelégedve s tudni akarta hogy ki állította ily módon intézetét pellengére?

Ekkor Sziágyi Gyula hirlapíró (?) ajánkozott Frimnek, hogy a hir beküldőjét kipuhatolja, sőt az eredeti kéziratot is megszerzi, de 30 frtért. Frim érdekében levőnek gondolta, hogy a kézirat tulajdonában legyen és így az ajánlatot elfogadta. Másnap Sziágyi egy írást adott át Frimnek, melyet a kérdéses kéziratnak mondott s amely szóról-szóra a lapokban tévesen közölt hirt tartalmazta. A kéziratban nagyobb hitelesség okáért még a beküldő neve is rajta volt Roboz József váczai siketnéma intézeti igazgató aláírásával.

Frim dr. elfogadta a kéziratot és nyugta ellenében Sziágyinak kifizette a 35 frtot. Frim dr. a kéziratban Roboz József kollegája áskálódását látta, mint a ki mindenáron ki akarná tenni az intézetből és hogy erről a közoktatásügyi miniszter is tudomásul bírjon a Sziágyitól kapott kéziratot corpus deliktiként a miniszterhez nyomban felterjesztette.

A miniszter Roboz ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt, amely kiderítette, hogy az eredeti kéziratként felterjesztett írás hamis. Frim drt időközben Sziágyi Gyula Zelenka nemű társával még 250 frtig zsarolta meg, azt ígérgetve, hogy intézet jó hírnevén ejtet csorhá a va óságnak megfelelő reparáló cikkeknek a napilapokban való közlésével helyreültek. A 250 frtot előzetes kiadását kérték, mert, — ugymond — a lapok a cikkeknek másképp nem közlik, ha előre meg nem fizetik nekik.

Frim dr. belement a hálóba és kifizette a 250 frtot ismét nyugta ellenében. A cikkek azonban sehogyan sem akartak megjelenni, noha napról-napra ígérgettek azoknak megjelenését. Frim dr. elvégre, a midőn a közokt. miniszter értesítette a felterjesztet kézirat hamis voltáról, hogy körmőfönt zsarolásnak tett áldozata és a büntelő törvénytiszteletnél feljelentette a két zughirlapírót.

Sziágyi és Zelenka úgy látszik neszét vették a dolognak és a fővárosból megugrottak. A rendőrség keresi mindkettőjüket.

M. H. 1897. 120.

A megzsarolt igazgató című cikkekre vonatkozólag, mely lapunk legutóbbi számában jelent meg, illetékes helyről azt a helyreigazítást teszük közzé, hogy a cikkben említett kéziratban nem Roboz, hanem Berinza János tanár neve volt hamisítva, miélt is ez ügyben Roboz ellen sem hivatalos, sem fegyelmi vizsgálat nem indíthatott. Ellenkezőleg ki-

derülvén, hogy Frim zsarolás áldozata, ő maga hamisítványoknak deklarálta a közlemény kéziratát s sajnálkozását fejezte ki, hogy ezen ügyet egyáltalán felhozta.

Ez ügyben Szilágyi Gyulától is kaptunk nyilatkozatot, melyben kijelenti, hogy semmi nemű levéllel Frimen zsarolást el nem követett. Frim dr. azonban, a ki legilletékesebb volna a nyilatkozásra, ezt nem tartotta ma szükségesnek.

Bp. H. 1897. 122. sz.

Nyiltér.

Nyilatkozat.

A Magyar Hirlap április hó 30-án megjelent száma „A megszarolt igazgató” czímen alaptalan vádakkal illet. Midőn kijelentem, hogy én Frim Jakab dr. által sem lőljelentve nem lettem, sem őt semmi tekintetben meg nem zsaroltam, egyuttal a nagy közönség tudomására hozom, hogy a Magyar Hirlap kérdéses cikke ellen a sajtóügyi főjelentést a mai napon megírtam. Így még lesz alkalom arra, hogy a vádak alapnéküliségét bebizonyítsam.

1897. április hó 30-án.

Szilágyi Gyula hirlapíró.

M. H. 1897. május 4. 123. szám.

A megszarolt igazgató. E című hírünkre vonatkozólag ma Frim Jakab, a hűlyék és gyengeelméjűek budapesti inlézetének igazgatója a következő levelet intézte lapunk szerkesztőjéhez:

„Becses lapja május 1-én megjelent számában a „Megszarolt igazgató” című hírre vonatkozólag, amelyben foglalkozva az április 30-án ugyanezen czímen megjelent és csekélységemet érintő cikkekre, Nagyságod az én csekélységemet provokálta: van szerencsém tehát értesíteni, hogy tisztelt tudósítójuknak április 30-án megjelent, személyemmel kapcsolatos cikke a valóságnak megfelelő annyival is inkább, mert tudósítójuk információját tölem nyerte. Egyben van szerencsém megemlíteni — amit már különben helyreigazításként becses lapja is hozott —, hogy a kérdéses kéziratot nem Roboz, hanem Berinza János nevé szerepel. Tudósítójuk tehát csakis e névcsereán tévedett. Fentartom tehát azon jogomat, hogy Szilágyi Gyula és Zelenka ellen a törvényes lépéseket megtegyem.

Kiváló tisztelettel

Frim Jakab, igazgató.

A katonaszabadító.

Az ifjak bak szabadkai siklikje közé tartozik ez is:

Jegyzőkönyv. Felvétel Szabadka sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál 1901. évi aug. 24-én Antunovits Simon v. adótszi személyesen megjelenvén következő panasz emeli: Szilágyi Gyula állítólagos hirlapíró f. é. 9 en anyósom özv. Fimpl Ferencznénél megjelent és ott befolyásál hozván föl kijelentte, hogy 30—50 frtért nevezetnek Feri

nevű fia nem fog a katonasághoz bevonulni, mert Gromon államtitkárral igen bizalmas viszonyban áll, erről tudomással bír Venczel Lajos is, aki megakadályozta azt.

Kmf.

Vojnits s. k. Antunovits Simon s. k. alkaptány.

Hogy a fent előadottakat özv. Fimpl Ferenczné előttem egész terjedelmében a reá következő napon elmondotta és tanácsomat arra nézve, hogy mitévő legyen kikérte ezenel bizonyítom.

Kmf.

Vojnits s. k. Wenczel Lajos s. k. alkaptány.

Önagsága arczképe.

Jegyzőkönyv. Felvétel Szabadka sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál 1901. év aug. 24-én Csóvics Iona személyesen megjelenvén, következőket adja elő: körülbelül két hét előtt megjelent legnagyobb meglepetésemre Szilágyi Gyula ahol is előadván, hogy ő budapesti hirlapíró s hogy az állam titkárokkal igen jó viszonyban van, a mágnásokkal baráti viszonyban áll s hogy ő engem a mágnás kaszinónak is bemutat egyuttal magas összeköttetéseinél fogva nekem a m. kir. női festő iskolában ingyenes helyet fog kieszközölni és egyuttal felhívott, hogy nejét fesszem le, pénzt nem fogadott el, egyedül 1 koronát bélyegre.

Kmf.

Vojnits s. k. Csóvics Iona s. k. alkaptány.

Az I. osztályu utas.

Az már mégis csak különös dolog, hogy egy foglalkozás nélküli egyénnek hogyan adhatott a miniszter I. osztályu szabadjegyet, amelyet még most is használ.

Szilágyi maga mondotta el a jegy történetét.

„Magyar Hetilap” címmel lapot szerkesztett, amely lap azonban csak kétszer jelent meg körülbelül egy év előtt. Mindjárt az első számban lerántotta Hegedüs minisztert és ezt a lapot a miniszter asztalára csempeztette. Néhány nappal ezután állítólag más ügyben felment a miniszterhez, mivel úgy vezette a beszéd fonálát, hogy a lap is szóba került és nyomban jegyet kért a minisztertől. A lap már régen megszűnt, de azért az I. oszt. szabadjegyet még mindig használja, így urnak látszik és van igazolványa.

* * *

Ezek után pedig biztosan hiszük, hogy úgy az „Ujságírók Egyesülete”, mint az „Otthon” el fognak bánni érdeme szerint néhai „kralováni és nyiregyházi Kralovanszky Jánosné édes fivérével”, az „oroszlánkörmű fiuval”, az „Igaz Szó” főszerkesztőjével.

SZÍNHÁZ.

Szinészeink Baján.

A kis szökevény-el kezd meg ma Baján Pesti Ihsz Lajos színkörletünk direktora az előadások sorát. Az operette a következő szereposztásban kerül színre: Lord Coodle — Rátkai, L dy Coodle — L. Mihályfi Julia, Elvard — Szigethy Andor, Gray V. Alfred — Gerlaci Hermin, Flipper — Ferenczi, Carmelita — Szögyi, Alice — Simon Mariska. Holnap Ocskai Brigadéros megy.

* * *

A társulatnál legközelebb vendégzerepelni fog Radóányi Irén a „Magyar Színház” primadonnája.

Itt emlíjük meg, hogy nálunk bizony csak az évenként szokásos „aprí” javításokat fogják „eszközölni.” — Egyébként pedig marad minden a régi. — De tán a régi kopott keretben az új erők, a régi jókkal szép előadásokat fognak produkálni és közönségünk vissza szokik ismét a színházba.

Legujabb.

A választások.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, augusztus 31.

Tudósítónktól lapunk zártakor vett értesítés szerint az országgyűlést f. hó 9-én feloszlatták. A választások az egész országban október 1-ső és 10-ike között lesznek. Szabadkán valószínűleg október 3-án, csütörtökön lesz a képviselő választás.

Az I-ső kerületben bajsai Vojnich Sándornak ellenfele nem lesz, egyhangú megválasztása bizonyos; a II-ik kerületben Vermes Béla ellen Mukits Simon Kossuth-párti és mint ma értesülünk Óváry Imre szocialista programmal lépnek fel.

Igy tehát lesz harc.

Nyiltér. *)

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy a köztem és Kátona Imre között felmerült ügyben semmiféle nyilatkozatot vissza nem vontam, sőt annál kevésbé fejeztem ki vele szemben sajnálatom. A Szabadkai Friss Ujságnak ezen ügyre vonatkozó állítása koholmány. Szabadka, 1901. aug. 31.

Ifj. Gálffy György.

* E rovat alattiakért nem vállal felelősséget a Szerk.

Dr. Heiszler J. orvostudor

vizgyógyintézete Szabadkán, Mária-Terézia-park. (Vasut mellett.)

☞ Lakás: Eötvös-utca Csillag Béláné-féle ház. ☞

☞ Mérsékelt árak. ☞ ☞ Nyáron át frissítő fürdők.

Gyógymódok: massage vizkura, szénsavas (Nauheimi) fürdők szívbetegek részére. Villanyozás, begönggyölés általi izzasztás és gőzfürdő, továbbá orvosi torna. — Javalva van: az idegbetegségeknel mint: idegesség, ideggyengeség, hysteria, epilepsia, főfájás és szédüléseknél, agy és gerinczagy bántalmaknál. — A légzőszervek betegségénél: Tüdőhurut, idült hörghurut és nehézlégzésnél (asthma.) — Gyomor és bélbajoknál, alhas pangásoknál. — Az izmok betegségénél: rheuma és köszvénynél.

Nyilatkozat.

Miután a „Bácskai Ellenőr“ I. évi 69. számában a „Komiszág netovábbja“ cím alatt „Több szemtanú“ álnév mögé bujt cikkek szerzője a f. évi augusztus 30-án megjelent helyi lapokban közzétett felhívásomra nem jelentkezett; ellene a sajtóport egyidejűleg megindítottam.

Szabadkán, 1901. aug. hó 31-én.

Váli Gyula.

A legjobb és legegészségesebb
Üdítő-ital,
amely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognaccal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületté ad: a

MATTONI-FELÉ
GISSHÜBLER
legújabb gyártás
SZANYU-KÖR

oltja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:
BRAUN HENRIK.

JÓ ES OLCÓ ÓRAK!
3-évi jótállással privát vendőknek
KONRÁD JÁNOS
órágyára, arany, ezüst és ékszer
árak szállító-háza.

BRÜX (Csehország)
Jó nickel-rem.-óra . . . . . firt 3.75
Valódi ezüst rem.-óra . . . . . firt 5.80
Valódi ezüst lánc . . . . . firt 1.20
Nickel ébresztő óra . . . . . firt 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi számlán arany ezüst kiállítási érem valamint ezernyi elismerő levél van birtokomba. képes árjegyzék ingyen és bérment.

Szagtalan és azonnal száradó

Eredeti üvegekben korona 2.40 korona 1.60	A szoba azonnal használatú; tartós, szagtalan.
---	--

Franz Christoph
padló-fénymáza

Jelhetőségessé teszi, szobákat festeni anélkül, hogy azokat használaton kívül helyezné, mivel a kellemetlen szag, a lassú és nedves száradás, mely az olajfesték és olajmáz sajátja, elkerülhetővé válik. A használata oly egyszerű, hogy mindenki maga mázálhat. A padlózat nedvesen feltörülhető, anélkül, hogy a fényből veszítene. — Különböztessünk meg:

- festett padló-fénymáz, sárga-barna és mahagoni-barna, mely mint az olajfesték takar és egyben felel ad: tehát régi vagy új padlóra alkalmas. Minden feltét, korábbi máz, stb. takar; és
- tiszta fénymáz (festetlen) új padlóknak és parquetnek, mely csak fényt ad. Nevezetesen parquetnek és már olajja bevont teljesen új padlóknak, csak fénykölcsönöz, a fa mintát tehát nem takarja.

Posta-csomag kb. 35 Mtr. (2 közép. szoba) firt. 5.90.

Minden városban, hol lerakatok vannak, rendelvények azoknak származandók át; minták és prospectus ingyen és éremment. Vételnél a cég és gyári bélyegzőre ügyelendő, mivel ezen van 0. fenálló gyártmány, többközösen utánozva 185hamisítva jóvalta rosszabb és sűrű, a cél-ú meg nem felelőben, hozatik áruba.

FRANZ CHRISTOPH
feltaláló és egyedüli gyárosa a valódi padló-fénymáznak.

PRAG-K. BERLIN W.
Kapható:
Szabadkán, Schwimmer Rózánál.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők.
Minden apró hirdetés beiktatása legfeljebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillért ért, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesztéseket a kiadóhivatal ad; ler. ébéli kérdésekhez válasza, való bélyeg melléklendő.

Egy teljes jókarban levő
LAKHÁZ
mely áll: 5 szobából, 4 konyha és mellék helyiségből, nagy veteményes és lugas kertből, olcsó áron szabadkézből eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Csösz részére Fia tal tanulóleány Pietsch Ferencz fényírójában felvétetik
olcsó **puska** megvé telre kerestetik. Ertesítés a kiadóhivatalban.

Öreg és fiatal!
embereknek ajánlatuk Dr. Müller orvos-nak, díjazott és újabb sokszorosított kiadásban megjelent folyóirata a **öreg és fiatal** névű szövegéből, valamint annak a radikális gyógykezelésére vonatkozó oktatása is. Bérmentes küldemények boríték alatt 1 kor. 20 fillér levélben érkeznek. Curt Röber, Braunschweig.

Képezdei vagy polgári iskolai leány növendékek egy városi hivatalnok családnál, VI. kör Halasi-ut 205 ház szám alatt jutányos feltételek mellett ellátásra elfogadhatnak. A növendékek részére külön szobák s szükség esetén zongora áll rendelkezésére. Ertekezni lehet a fent érintet lakásban.

Pálinka főzőknek
száraz tűzifa
cséplőszén
czement
kapható
Braun Herman fia
szállító, a huszár lovarda mellett.
— Telephon 122. sz. —

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szeptől, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendszeresen használva, a ráncos arcbőrt simává, tündévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arcbőrt fényességét. **Ara 1 korona.**
A hozzávaló Narancsvirág 1 oudre doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos
„Szt. János“ gyógyszer-tárában
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nador“ gyógyszer-tárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

PÁRATLAN! PÁRATLAN!

Össze nem tévesztendő komédiával!
Magyarországon először.
Villanytal hajtott és világított

Mozgó fényképek

(Cynematograf)
Látható: Petőfi-utca Csirke piacsn.

Edison legújabb találmánya, mely rendkívül érdekességével az egész világot bámulatba ejtette.

Ezen világcsoda New-York, Philadelphia, Páris, Berlin, Odessza, Szent-Pétervár, Budapest világvárosokon kívül kizárólag nálunk látható.

A mozgó fényképeket eredeti felvételben a legkézeltebb és legfényesebb kiállításban mutatjuk be. Nem sajnálva sem költséget, sem fáradságot, hogy a n. é. közönséget kiváló szórakozásban részesítsük.

A képek, a világ legújabb eseményeit, fel-tűnést keltő ujdonságait és vallásos képeket természetesen eredetiségükben és élethűen ábrázolják.

Több mint 100 képen.
Naponta d. u. 4 órától óránként nagy előadás.
Belépti piz: I. hely 40 fillér, II. hely 20 fillér, gyermekek felét fizetik.
Előadva: Chambree Jánostól.
Számos látogatásért esedez
tisztelettel
Özv. Fáber Sándorné és Társa.

TROPON tápláló és erősítő ser, a legjobb és legolcsóbb fehérnyé-készítmény, kapható a következő alakokban:
TROPON por-alakban, a hus legfényesebb része, tiszta fehérnyé, ételkezéskor keverve tápláló erejűek sokszorosán fokozza.
VAS-TROPON egyesíti magában a vas vérképző és a fehérnyé izomerősítő hatását. A vérzségénység, sápadtság, idegyöngyesség legjobb orvosszere.
TROPON-CACAO a legfényesebb reggeli ital, tiszta tápláló, mint a közönséges cacao, melynek legfinomabb fajtájával készült.
TROPON-GYERMEKTÁP
LISZT a legértelmesebb és legmegbizhatóbb gyermek-táplálék. Egyedüli igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérnyé) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más tápliszte,
Kapható minden gyógyszer-tárban.

ÉN
Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadtéri kivilágítási vállalkozó és kölcsönző
Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. Özv. Bilitzkyné házában.

Értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel tánczmeisterrel és Pudler B.-vel **soha semmiféle üzleti összekötésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatom**

Egyben értesítem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, elnökséget, hogy elvállalok ezentúl is kivilágítást, bármilyen alkalomkor díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatságokra; estélyekre kiköleszők zászlókat, omlereket, lámpionokat, fállyakat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

A közlegő képviseléválasztásokra szültséges mindennagysága zászlók és jelvények készítését elvállalám gen jutányos árban.

Átköltözésnél butorosomogolást valamint **kárpitos munkát javításra** is elfogadok a egolcsóbb árban ugy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

8265. sz. 1901. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közzikrre teszi, hogy a szabadkai lakareképzintár és népbank végrehajtónak dr. Reisner Lajos és tsai. végrehajtást szenvedő elleni 750 frt. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében késedelmes fizető árverési vevő Rejsner Zsigmondné szül. Jó Lujza kárára és veszélyére a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Szabadka város belterületén fekvő szabadkai 2528 sz. betétben A I. 3143 és 3144 hrsz. a. foglalt Szudárovics József és dr. Reisner Lajos, néven álló IV. kör 13. számú lakház udvar és kertre 3236 koronában megállapított alap árverési kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi szeptember hó 13-ik napján d. e. 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni: avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1901. évi augusztus hó 8-án.
A kir. trvszék mint tkvi hatóság.
Piry Sándor tvszéki bíró helyett

Dr. Fáblán, kir. tvszéki bíró.

7073. sz. 1901. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közzikrre teszi, hogy Schléssinger Gyula bajai lakós végrehajtónak O. Iry István bajmoki lakós végrehajtást szenvedő elleni 232 korona — fill. tőke s járulékai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Bajmok község határában fekvő a bajmoki 2161 számú betétben A I. 823/1, 823/2 és 824 hr. számú rét, szánó 386 ö. sz. ház és udvartelekből álló 216, 402 és 177 □-öl területű és az 1881. évi óhajtsági törvény 1565. §-a alapján egészben elárverezendő ingatlanokra az árverést 936 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és, hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi szeptember hó 25-ik napján délelőlt 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék mint tkvi. hatóság árverező szobájában (fődszint 22 ajtó szám) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c.170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1901. évi június 25-én.

A kir. tvrsz. mint tkvi hatóság.

Piry Sándor kir. tvszéki bíró helyett

Emánuel, kir. tvszéki bíró.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő

és minden e szakmába vágó munkát ellátogad a legegyszerűbb és a legdisezebb kivitelben, ugy helyh n mint vidéken

Kladek Kázmér

Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
Gyors és pontos elkészítés!

Dr. Farkas Gyuláné

Felsőbb Leánynevelő Intézete és Internátusa.

Budapest, IV. Ferenc József-rakpart, 7. sz.

Magasabb tanfolyam a polg. vagy felsőbb leányiskola tananyagát már elvégzett leányok részére. Magyar, német, francia, angol irodalom, aesthetika, műtörténet, neveléstan, történelem természettudományok stb. Kiváló tanérok. Előkelő színvonal. Kezd. szept. 5-én. Felvételi k. beírók, félbeírók és bejárók. Teljes ellátást, ismétlő órákat zene és nyelvtanítást oly leányok is nyorhetnek, kik más tanintézetet látogatnak, valamint magántanulók.

Beiratás naponta d. u. 3-4-ig. Felvilágosítással levélileg is szivesen szolgáunk.

Van szerencsém a u. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagyobb gazdák tehenészetelből első minőségű naponta friss tea vaját 1/16-1/8-1/4 klg és nagyobb darabokban 2.80 fillér kilogrját nagyobb vételnél megfelelő árengedménnyel elárusítok.

Sztojkovits Dóme.

Ó-Kanizsán 1 ho'd 600 □ öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátyásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszédságában szabadkéből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász cég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

Guber forrás **vas-arsen-viz**

!!!!!!!!!!!!!! A leghatásosabb !!!!!!!!!!!!!!!

Vérszegénység, női betegségek, ideg és bőr betegségek stb. ellen.

Kapható minden ásvány-viz kereskedésben gyógyszertárak és drogeriákban.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárok Budapest Váci-körút 63. sz

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerős, szármak-szalókók, továbbá járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyótlók, boronák.

"Columbia-Drill"

legjobb sorvatógépek szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes szál-akék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék birta natra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

